

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน
ตามภารกิจของกรมชลประทาน ประจำปี พ.ศ. 2568

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของกรมชลประทาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณาจากกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ในประเด็นดังกล่าวที่ได้ดำเนินการในปีที่ผ่านมา ข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบรวมไปถึง การลงโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนข้อมูลการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอกที่สะท้อนผ่าน แบบวัด IIT และ EIT ของการประเมิน ITA งบประมาณ พ.ศ. 2567 และตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดไว้ใน 4 ประเด็น ดังนี้

- (1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
- (2) การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ
- (3) การจัดซื้อจัดจ้าง
- (4) การบริหารงานบุคคล

กรมชลประทาน จึงกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของกรมชลประทาน โดยใช้เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่ไม่ใช่ทางการเงิน เพื่อใช้ในการวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ดังนี้

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
5	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูงมาก (ร้อยละ 10 ขึ้นไป)
4	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูง (ร้อยละ 10)
3	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้บางครั้ง (ร้อยละ 5)
2	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ 3)
1	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
4	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
3	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงานหรือหน่วยงานตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
2	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนในหน่วยงาน มีคนร้องเรียนแจ้งเบาะแส
1	แทบจะไม่มี

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
1	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของกรมชลประทาน ประจำปี พ.ศ. 2568

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง Risk Score (L x I)			มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
1	การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีภารกิจอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558*				
2	การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ	การขอใช้น้ำชลประทาน - เจ้าหน้าที่อาจมีการรับสินบน เพื่อให้การดำเนินการพิจารณาอนุญาตใช้น้ำชลประทาน เร็วกว่าปกติ หรือเกิดการลัดขั้นตอน/กระบวนการก่อน - หลัง การขออนุญาตใช้เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่เพื่อช่วยเหลือในการเพาะปลูกและการอื่น - เจ้าหน้าที่อาจมีการรับสินบน เพื่อให้การดำเนินการพิจารณาอนุญาตใช้เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่แก่ผู้ขอรับการสนับสนุนหรือผู้ขออนุญาตรายใดรายหนึ่ง เร็วกว่าปกติ หรือเกิดการลัดขั้นตอน/กระบวนการก่อน - หลัง	2	1	2 (ต่ำ)	- กำชับเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินการตามคู่มือการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด - กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องแจ้งกระบวนการขอใช้น้ำชลประทานให้ผู้ติดต่อหรือขอรับบริการทราบ ณ ที่ตั้งหน่วยงานผู้รับเรื่องหรือ ช่องทางออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงาน, Facebook, line เป็นต้น
			2	1	2 (ต่ำ)	- พิจารณาหรือพัฒนาระบบการยื่นคำขอทางออนไลน์ พร้อมรณรงค์สื่อสารช่องทางดังกล่าวให้ผู้มาติดต่อหรือรับบริการทราบในหลากหลายช่องทาง - สร้างเสริมวัฒนธรรมการประกาศ นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ กับเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ และสร้างการรับรู้แก่ผู้มาติดต่อและรับบริการ ณ ที่ตั้งหน่วยงานผู้รับเรื่องหรือ ช่องทางออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงาน, Facebook, line เป็นต้น

*หมายเหตุ : การขออนุญาตใช้หรือเช่าที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน และการขออนุญาตใช้ที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์ ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นคำร้องขอใช้ที่ดินต่อหน่วยงานรับผิดชอบของกรมชลประทานตามที่ดินนั้นตั้งอยู่ เพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวพิจารณาให้ความยินยอมหรือไม่ให้ความยินยอมตามระเบียบกรมชลประทานว่าด้วยการขอใช้และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน พ.ศ. 2551 ประกอบกฎหมายว่าด้วยการชลประทานหลวง หรือพิจารณาว่าการขอใช้ดังกล่าวกระทบต่อการดำเนินการเพื่อการชลประทานหรือไม่ กรณีที่ไม่มีผลกระทบ หน่วยงานจะมีหนังสือแจ้งให้ความยินยอมให้ผู้ขออนุญาตนำไปประกอบการขออนุญาตกับกรมธนารักษ์ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง Risk Score (L x I)			มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
3	การจัดซื้อจัดจ้าง	การบริหารสัญญาและ การบริหารโครงการ -ผู้ควบคุมงาน คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ /งานจ้าง อาจเรียกรับผลประโยชน์ ในการรับรองผลการปฏิบัติงานให้ผู้รับจ้าง อันเป็นเท็จ -ผู้อนุมัติเบิกจ่าย เรียกรับผลประโยชน์ ในการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างเต็ม ตามจำนวนในสัญญา ทั้งที่รู้อยู่แล้วว่า งานไม่ถูกต้องครบถ้วนตามรูปรายการ ละเอียด	3	3	9 (สูง)	- เพิ่มการตรวจสอบ ตรวจทานงานก่อสร้างให้เป็นไปตาม หลักวิชาช่าง (นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด) - เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการก่อสร้างที่สะดวก และง่ายต่อการ เข้าถึงของประชาชน
		-ผู้อนุมัติเบิกจ่าย เรียกรับผลประโยชน์ ในการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างเต็ม ตามจำนวนในสัญญา ทั้งที่รู้อยู่แล้วว่า งานไม่ถูกต้องครบถ้วนตามรูปรายการ ละเอียด	2	3	6 (ปานกลาง)	- สร้างเสริมวัฒนธรรมการประกาศ นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ กับเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ และสร้าง การรับรู้แก่ผู้มาติดต่อและรับบริการ ณ ที่ตั้งหน่วยงานผู้รับ เรื่อง หรือ ช่องทางออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงาน, Facebook, line เป็นต้น -แสดงช่องทางการร้องเรียน แจ้งเบาะแสการทุจริตของ หน่วยงาน ณ ที่ ตั้งโครงการ หรือช่องทางออนไลน์
4	การบริหารงานบุคคล	การสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการ -อาจมีการเรียกรับสินบนในกระบวนการ ประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง เพื่อแลกกับการได้บรรจุเข้ารับราชการ ในกรมชลประทาน	2	1	2 (ต่ำ)	-แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง โดยไม่มีการเปิดเผยรายชื่อ -คณะกรรมการและผู้เข้าประเมินจะไม่ทราบว่าได้ประเมิน กับบุคคลใดจนกว่าจะถึงเวลาเข้ารับการประเมิน - สร้างเสริมวัฒนธรรมการประกาศ นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ กับเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ และ สร้างการรับรู้แก่ผู้มาติดต่อและรับบริการ ณ ที่ตั้งหน่วยงาน ผู้รับเรื่อง หรือ ช่องทางออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงาน, Facebook, line เป็นต้น